

Thu Bồn – Tập 2

Thu Bồn (Hà Đức Trọng)

Nhà thơ Thu Bồn (tên khai sinh là Hà Đức Trọng) sinh năm 1935 tại Điện Thắng, Điện Bàn, Quảng Nam. Năm 1965, trường ca Bài ca chim Chơ Rao từ miền Nam gửi ra được in toàn bộ trên báo Văn nghệ, giới thiệu Thu Bồn với độc giả miền Bắc. Trường ca được đón nhận như một thành tựu thơ ca của miền Nam.

Đây là trang danh sách liệt kê tuyển tập các tác phẩm, tập thơ và những bài thơ hay nhất của nhà thơ Thu Bồn (Hà Đức Trọng). Sáng tác nhiều thể loại, như thơ, truyện ngắn, nhưng trường ca vẫn là sở trường. Nổi tiếng với trường ca “Bài ca chim Chơ Rao” và “Tạm biệt Huế”.

Ông mất ngày 17 tháng 6 năm 2003, thọ 67 tuổi.

Thơ Thu Bồn – Tập 2

Trong tập này có tất cả 101 bài thơ của thi sĩ Thu Bồn sau:

Tập 100 Bài Thơ Tình Nhờ Em Đặt Tên (1992)

- 1- Không Đề 1
- 2- Không Đề 2
- 3- Không Đề 3
- 4- Không Đề 4
- 5- Không Đề 5
- 6- Không Đề 6
- 7- Không Đề 7
- 8- Không Đề 8
- 9- Không Đề 9
- 10- Không Đề 10
- 11- Không Đề 11
- 12- Không Đề 12
- 13- Không Đề 13
- 14- Không Đề 14
- 15- Không Đề 15
- 16- Không Đề 16
- 17- Không Đề 17
- 18- Không Đề 18
- 19- Không Đề 19
- 20- Không Đề 20
- 21- Không Đề 21
- 22- Không Đề 22
- 23- Không Đề 23
- 24- Không Đề 24
- 25- Không Đề 25
- 26- Không Đề 26

- 27- Không Đề 27
- 28- Tạm Biệt Huế
- 29- Qua Quê Mẹ
- 30- Mong Em Về Trước Con Mưa
- 31- Mưa Tháng Sáu
- 32- Ngôi Sao Lạc Loài
- 33- Linh Hồn Đá
- 34- Vĩnh Biệt Thiên Hà
- 35- Không Đề 28
- 36- Không Đề 29
- 37- Không Đề 30
- 38- Không Đề 31
- 39- Không Đề 32
- 40- Không Đề 33
- 41- Không Đề 34
- 42- Không Đề 35
- 43- Không Đề 36
- 44- Không Đề 37
- 45- Không Đề 38
- 46- Không Đề 39
- 47- Không Đề 40
- 48- Không Đề 41
- 49- Không Đề 42
- 50- Không Đề 43
- 51- Không Đề 44
- 52- Không Đề 45
- 53- Không Đề 46
- 54- Không Đề 47
- 55- Không Đề 48
- 56- Không Đề 49
- 57- Không Đề 50

-
- 58- Không Đề 51
59- Không Đề 52
60- Không Đề 53
61- Không Đề 54
62- Không Đề 55
63- Không Đề 56
64- Không Đề 57
65- Không Đề 58
66- Không Đề 59
67- Không Đề 60
68- Không Đề 61
69- Không Đề 62
70- Không Đề 63
71- Không Đề 64
72- Không Đề 65
73- Không Đề 66
74- Không Đề 67
75- Không Đề 68
76- Không Đề 69
77- Không Đề 70
78- Không Đề 71
79- Không Đề 72
80- Không Đề 73
81- Không Đề 74
82- Không Đề 75
83- Không Đề 76
84- Không Đề 77
85- Không Đề 78
86- Không Đề 79
87- Không Đề 80
88- Không Đề 81

- 89- Không Đề 82
- 90- Không Đề 83
- 91- Ngược Sáng
- 92- Ngược Dòng
- 93- Qua Sông Thu Bồn
- 94- Gửi Lại Cây Đàn
- 95- Thu Vàng
- 96- Nói Gì Với Mùa Thu
- 97- Con Sáo Sang Sông
- 98- Bài Thơ Giã Biệt
- 99- Hành Phương Nam
- 100- Xăm Lia
- 101- Sâu Thẳm Mê Kông

Tập 100 Bài Thơ Tình Nhờ Em Đặt Tên (1992)

Không Đề 1 (Thu Bồn)

Tôi già hơn em một cuộc chiến tranh
Trong buổi trưa nắng khát này
Tôi nhận từ tay em bát nước quá đầy
Bàn tay tôi run rẩy
Làm sao khỏi sánh ra ngoài những giọt nước trong

Không Đề 2 (Thu Bồn)

Có em anh trở thành triệu phú
Có triệu niềm vui và có triệu niềm đau
Anh đem triệu niềm vui làm tiệc đãi bao người hàng xóm

*Còn triệu cơn đau...
Anh cô thành cao nhấm nháp một mình*

Không Đề 3 (Thu Bồn)

*Em trao anh chìa khoá
Mở bao điều thâm kín tình yêu
Anh có biết đâu
Trong tay em còn một chùm chìa khoá khác*

Không Đề 4 (Thu Bồn)

*Em là ráng nên ông trời vàng
Cho anh là gió thổi tràn cung mây
Yêu em anh mới đến đây
Thấy con mắt em sắc quá
Anh sợ đứt cái dây tơ hồng*

Không Đề 5 (Thu Bồn)

*Những gì xưa không nói được bằng lời
Nay gạo đã thành cơm
Tay luống cuống đánh rơi bát đĩa
Anh suốt đời là kẻ cô đơn*

Không Đề 6 (Thu Bồn)

*Dòng suối em mang đi rồi
Còn viên cuội giữa lòng anh*

Không Đề 7 (Thu Bồn)

*Hoa ngãi nở trôi ra biển
Cá ăn hoa ngãi hoá rỗng
Môi em ướt nụ cười chúm chím
Anh uống vào hoá cây si*

Không Đề 8 (Thu Bồn)

*Môi em mùa xuân
Mắt em mùa hè
Tóc em mùa thu
Xin tim em đừng phải mùa đông*

Không Đề 9 (Thu Bồn)

*Anh không quản thúc được mùa xuân
Để những bông hồng trôi ra biển*

Không Đề 10 (Thu Bồn)

*Mặt trời tự thiêu mình
Ban phát lửa hồng cho trái đất
Em ban phát tình yêu cho những kẻ qua đường
Anh là kẻ tự thiêu*

Không Đề 11 (Thu Bồn)

*Sự yên lặng thấm vào màn đêm đen sẫm
Đó là lời giã biệt của em*

Không Đề 12 (Thu Bồn)

Đôi cánh tay không biết giữ lấy em
Anh đã ôm nhầm định mệnh
Từ đó bước đi tập tễnh
Vào đời như một đứa trẻ con

Không Đề 13 (Thu Bồn)

Hạnh phúc tôi luôn cầm đằng lưỡi
Em nắm đằng chuôi
Làm sao tôi giữ được
Con dao sắc tình yêu?

Không Đề 14 (Thu Bồn)

Em mang hết trí tưởng tượng của anh
Nên trong đôi mắt em lúc nào giọt lệ cũng sắp rơi

Không Đề 15 (Thu Bồn)

Anh thả con chim sẻ buồn xuống nhặt thóc vườn em
Nhưng hạt thóc đã lên mầm
Anh nhặt tiếng hót bầy chim ghép lại thành vần thơ có cánh

Không Đề 16 (Thu Bồn)

Mùa sau chim nhớ về nhặt những hạt thóc vàng rơi
Những hạt thóc của tình yêu vung vãi

*Em ơi! bao giờ em trở lại
Anh nhật tiếng chim trời làm bài hát tặng em*

Không Đề 17 (Thu Bồn)

*Muôn đời đẹp nhất là thơ
Trong là nước mắt – ngu ngơ là tình
Bài thơ ta viết cho mình
Là bài thơ của mỗi tình ngu ngơ*

Không Đề 18 (Thu Bồn)

*Cao sâu là trời mông mênh
Nhớ thương là của riêng anh trong phòng
Trời chung chung ấy rất trong
Trời riêng riêng ở trong lòng là em*

Không Đề 19 (Thu Bồn)

*Sau những vì sao sau những đám mây
Và xa hơn nữa là em
Gió từ sông vút lên lời của nước
Bìm bịp kêu tím đỏ buổi chiều
Lân tinh lấp loé trên lõi mục của thân cây bị đổ
Loài kên kên giấu mặt sau tiếng kêu già nua
Tiếng cô đơn không ngọn gió trả lời*

*Em ơi! em ở đâu mà lặng im đến thế?
Không thấy mắt em chỉ thấy dòng lệ chảy*

*Không thấy giầy chỉ thấy những dòng thơ
Không thấy củi than chỉ thấy ngời lửa cháy*

Đằng sau vô hình ấy là em!

Không Đề 20

*Chưa thấy mặt trời đã tìm ra ánh sáng
Chưa thấy cơn mưa hạt thóc đã lên mầm
Chưa thấy cây đàn vẫn tìm ra tiếng hát
Chưa đến khu rừng đã gặp bóng râm*

*Có em! anh có tất cả những gì anh muốn
Anh có những gì anh muốn bởi có em*

Không Đề 21 (Thu Bồn)

*Em gầy như ngọn đèn hao
Mỏi mòn sợi bắc cạn bao nhiêu đầu
Gầy bao nhiêu nhịp ván cầu
Con thuyền mỏng mảnh sông sâu sóng ngầm
Trải qua bao trận mưa dầm
Đời còn chút nắng người cầm đi luôn*

Không Đề 22 (Thu Bồn)

*Em đến rồi em lại đi
Biến anh thành gã Trương Chi không đàn*

Không Đề 23 (Thu Bồn)

Tia chớp trong mắt em sáng loé
Làm sao anh giữ được cơn giông

Không Đề 24 (Thu Bồn)

Đêm nay mưa ngược lên trời
Một cơn động đất giữa lời em xa

Không Đề 25 (Thu Bồn)

Ngày mai tôi hát về nguồn
Gạn cho trong hết nỗi buồn của em

Không Đề 26 (Thu Bồn)

Con đường bong bóng mặt gương
Tháng năm chờ đợi quê hương nơi nào
Anh về múc nước cầu ao
Vốc hình em với ngôi sao lạnh lùng
Giờ em xa cách tận cùng
Ao sâu cá lặn một vùng rêu xanh

Không Đề 27 (Thu Bồn)

Thương ai con mắt lim dim
Em ơi đừng gủ tiếng chim rợp vườn
Em – con ngựa chứng không cương
Anh – tên kị mã vết thương đầy người

Tạm Biệt Huế (Thu Bồn)

Bởi vì em dắt anh lên những ngôi đền cổ
 Chén ngọc giờ chìm dưới đáy sông sâu
 Những lãng tâm như hoàng hôn chống lại ngày quên lãng
 Mặt trời vàng và mắt em nâu

Xin chào Huế một lần anh đến
 Để ngàn lần anh nhớ trong mơ
 Em rất thực nắng thì mờ ảo
 Xin đừng lâm em với cố đô

Áo trắng hơi thuở tìm em không thấy
 Nắng mình mang mấy nhịp Tràng Tiền
 Nón rất Huế nhưng đời không phải thế
 Mặt trời lên từ phía nón em nghiêng

Nhịp cầu cong và con đường thẳng
 Một đời anh tìm mãi Huế nơi đâu
 Con sông dùng dằng con sông không chảy
 Sông chảy vào lòng nên Huế rất sâu

Tạm biệt Huế với em là vĩnh biệt
 Hải Vân ơi xin Người đừng tắt ngọn sao khuya
 Tạm biệt nhé với chiếc hôn thâm lặng
 Anh trở về hóa đá phía bên kia.

Qua Quê Mẹ (Thu Bồn)

Con sông bên bồi lo cho bên lở
 Anh đứng nơi này rất mệt với thời gian

Qua quê mẹ không ghé về thăm mẹ
Sông cứ chảy vòng quanh sông bỗng hóa sông Hàn

Hải âu bay cánh trắng trăm vòng
Đôi cánh dẻo như cuộc đời bằng nhựa
Đêm sập tối nhà ai vừa nhen lửa
Ngôi sao nào cũng mọc phía xa xôi

Em đã về chưa mảnh đất hẹp vô cùng
Hẹp như thể một con đường qua lại
Anh vẫn tưởng không bao giờ hái
Quả đầu mùa thơm ngọt tợ môi em

Qua đông bằng giọng hát thân quen
Quen như thể không bao giờ lạ được
Quen như thể cơn mưa nào cũng ướt
Tóc em giờ nắng đã khô chưa?

Quê hương tôi biển nhiều hơn là nước
Giọt tận trời cao giọt tận đất sâu
Biển đã thôi cồn cào cơn khát
Giọt đâu nguồn trong – mắt em đâu?

Nước đã tràn bờ nước đã về khơi
Dòng sông suốt đời không đuổi kịp
Những ghềnh thác thét gào khủng khiếp
Khúc ngàn năm mây vẫn thấp ngang trời

Chim riu ran ngọn gió chào mời
Ngực anh trống như ngôi nhà không cửa
Tim rực cháy than hồng bốc lửa
Bay lên cao siết cháy cả nền trời

Từ phía vườn em trắng cứ mọc
 Mặt em đây trắng mấy cũng rằm
 Em đừng trách anh là ngọn gió
 Của trăm miền giờ vẫn thổi xa xăm...

(1985 – 1990)

Mong Em Về Trước Con Mưa (Thu Bồn)

Tặng N.

Mong em về trước cơn mưa
 Mây giăng kín núi đò chưa cập cầu
 Thương em nhiều nỗi sông sâu
 Truân chuyên con nước biết đâu anh dò
 Ba mươi năm một chuyến đò
 Chưa xong chuyến lại thân cò sang sông
 Trăm năm một côi bênh bông
 Chanh chua chát chuôi vẫn nồng trâu cau
 Em còn đợi chuyến đò sau
 Hay là không thể đợi nhau bờ này?
 Em về lấy tóc chẻ mây
 Nuộc anh đứng lại như cây sông Hàn
 Để cho anh với bạch đàn
 Ngẩn ngơ che nắng nhớ nhàn trú mưa
 Lòng anh như tấm vải thưa
 Em con mắt thánh đừng đưa ước gì?
 Thôi đừng cong nữa làn mi
 Trời sinh con mắt khỏi đi đường vòng
 Lòng anh con nước đang ròng
 Biển đau rút ruột cua càng chông chơ

Lấy khăn mà gói bơ vơ
 Tay cầm nước mắt bao giờ sang sông?
 Gặp mình mang cũng mệnh mông
 Nặng qua bao chuyển mà không nhạt nhòa
 Lòng anh rúc tiếng tù và
 Gọi đò mãi... bỗng nhớ ra gọi mình.

(Sông Hàn 1985)

Mưa Tháng Sáu (Thu Bồn)

Tặng C. L.

Dậy em thức dậy đi nào
 Con mưa tháng Sáu giăng rào kín sân
 Dậy đi để áp bàn chân
 Lên trên mặt đất quen thân dịu dàng
 Giọt mưa chéo giọt mưa ngang
 Giọt bay rát mặt giọt đan lưới thần
 Giọt nào ướt dưới bàn chân
 Mà nghe lạnh cả đầu sân góc vườn
 Giọt lênh láng giữa mặt đường
 Giọt rơi xuống giữa đời thường anh em
 Mưa làm cây lá chông chênh
 Gió xô ta sát lại bên nhau rồi
 Mưa làm cay rát làn môi
 Mưa trong đôi mắt xa xôi em nhìn
 Con mưa làm ướt tiếng chim
 Cánh hoa bầy nổi ba chìm là em
 Mưa như đời sẽ lãng quên
 Tiếng ca em hát khiến đêm hóa ngày

Mưa như trời đất đang say
 Hàng cây chuyển choáng khoác vai nhau về
 Mặt trời còn ngủ trong mê
 Con mưa trắng xóa cả quê hương mình
 Oi cơn mưa bất thành linh
 Chiều nay rơi xuống tan tành trước sân
 Dòng sông chảy dưới bàn chân
 Giọt mưa giờ đã quen thân nơi này
 Rồi mai mưa gió qua đây
 Anh còn ở với cỏ cây... em về.

TP. HCM 1985-1990

Ngôi Sao Lạc Loài (Thu Bồn)

Có khi quên hết mùa màng
 Có khi quên hết lúa vàng tầm tơ
 Cứ nhìn mây nước ngân nga
 Cái chi không biết là thơ hay nàng?
 Không còn gì ở thế gian
 Không còn gì nữa cả vàng lẫn thau
 Cứ mong trời sáng cho mau
 Trông trời tôi gấp tôi đau mặt trời
 Nên chi cả vốn lẫn lời
 Của tôi tiêu hết một thời trẻ trung
 Giờ đây ngồi nhớ mộng lung
 Mắt em nhấp nháy gương cung đôi tim
 Tôi là sợi chỉ không kim
 Luồn vô năm tháng trái tim rồi bời
 Hát về sợi chỉ không lời
 Dứt ra từng đoạn cho đời mai sau

Anh về xé một buồng cau
 BẮC thang lên hỏi cho mau ông Trời
 Bay lên vũ trụ anh mời
 Những vì tinh tú cùng thời với anh
 Tiệc mà toàn ớt với chanh
 Khen ngon nước mắt vòng quanh râu mày
 Tồn than tan chiếc lưỡi cày
 Ngưu lang chúc nữ bị đày tầng cao
 Lên trời nên hóa vì sao
 Mỗi khi tôi đến lao nhao gọi tình
 Đại hùng tinh tiểu hùng tinh
 Đều là ta cả đẹp xinh nhất đời
 Ta làm se dịu mặt trời
 Ta làm trái đất chói ngời mặt trăng
 Có khi làm chú sao băng
 Trốn về trái đất ăn năn một lần
 Rồi xin ở lại cõi trần
 Làm thơ nhóm bếp đỡ dân cho em.

1986

Linh Hồn Đá (Thu Bồn)

Linh hồn của đá là mây
 Linh hồn của đất là cây xanh rờn
 Phần con người có cô đơn
 Phần hoa đẹp có hương thơm không lời
 Quá mùa rồi đó mây ơi
 Bước thêm xiu nữa là rơi hai hàng
 Hai dòng lệ bát chứa chan
 Tì trong đất lại tuôn tràn mắt em

Gió là hồn biển thổi lên
 Mênh mông là nước bỏ quên chân trời
 Một trăm năm một ngàn đời
 Hai câu tuyệt vọng tuyệt vời bên nhau
 Nụ cười nước mắt vui đau
 Hai hàng lệ bát giao nhau hai hàng
 Mai sau dù có lỡ làng
 Lời riêng xin gởi dưới hàng mi em
 Thương ai sợi nước mắt bền
 Cắt chia không đứt bắt đền khăn tay
 Nụ cười ai nếm thì say
 Còn linh hồn đá vẫn bay ngang trời.

1980-1990

Vĩnh Biệt Thiên Hà (Thu Bồn)

Thôi đừng hát nữa em ơi! Tiếng ca rồi cũng tắt
 Ngôi sao sâu cũng lặn giữa vòm trời
 Lời thầm thì chẳng còn nghe em nhắc
 Anh con thuyền lạc lõng giữa chơi vơi

 Đêm đen quá không thể nhìn ra được
 Niền nhận chìm lớp lớp sóng xô
 Anh trôi nổi giữa ngực em vô vọng
 Mạng vãn rồi buồn trắng hư vô

 Con nhện mắc lưới giăng trăm mối
 Sao lên xanh khép kín nẻo chiều mòn
 Đêm trộn lẫn anh vào cùng tóc rối
 Thịt da em là máu với tâm hồn

Chưa nói hết tiếng yêu đà vĩnh biệt
 Thiên hà ơi ta chán lắm những phù hoa
 Hương huyền hoặc có lần ta ngây ngất
 Để rồi đi như đứa bé không già

Để rồi đi như một kẻ không nhà
 Lấy hiu quạnh che lên làm mái lán
 Lấy lòng tin nhen lửa pha trà
 Lấy kiên nhẫn làm bữa ăn thâm lặng

Thôi chẳng cần thấp sáng nữa các thiên hà
 Đừng trêu chọc một gã điên đang thềm thuốc
 Môi ta đang chờ một vệt sao sa
 Để đốt cháy mẫu tàn âm mốc

Môi ta chạm môi em – hai cơn lốc
 Lưỡi ta đây cay đắng của thế gian
 Anh sẽ giật em ra khỏi vòng tay bão táp
 Vui anh vào đời em như vui lửa chẳng tàn.

1986-1990

Không Đề 28 (Thu Bồn)

Xin giông bão đừng vào đây nữa
 Và gió mưa thôi hãy ở ngoài sân
 Vì trái tim đã trụi trần như thân xác
 Người ơi người xin hãy nhẹ bàn chân
 Cho mặt đất bình yên cây cỏ
 Một đời xanh như thể chẳng vì ai

Không Đề 29 (Thu Bồn)

Hỡi xứ sở ngập tràn ánh nắng
 Sao bây giờ tôi đến chỉ toàn mưa
 Phiên chợ chiều tôi đến khách lựa thừa
 Có phải người đã mang nắng về trăm vạn ngả
 Con sông chảy giữa hai bờ nước lả
 Em cũng hững hờ như một giọt mưa thôi

Không Đề 30 (Thu Bồn)

Ta mãi theo sông Hậu với sông Hồng
 Để đánh mất một vòng hoa nguyệt quế
 Thời gian ơi không bao giờ có thể
 Đưa em về trả lại dòng sông

Trái tim mở dưới bình minh tự thú
 Con đau này xin gói dưới thịt da
 Đến bây giờ anh mới viết tình ca
 Viết tiếp bão giông cho em hát
 Đến bây giờ trái tim anh khát
 Ngàn năm xin uống cạn mặt trời

Không Đề 31 (Thu Bồn)

Đêm nhớ em từng ngôi sao rụng
 Từng sợi tóc mất hồn xao lãng màu đen
 Con chim bay tìm tiếng hót tận trời xanh
 Để lại mi mắt anh vết chân chim sâu hoắm

Không Đề 32 (Thu Bồn)

*Như kẻ mù loà tôi đưa tay tìm phương hướng về em
Anh tuột xuống mùa đông
Như dây tiêu rớt trong cơn bão
Anh xa trời nhưng lại được gần sông*

Không Đề 33 (Thu Bồn)

*Câu trời sóng gió bình yên
Em về xin cứ thiên nhiên mà về*

Không Đề 34 (Thu Bồn)

*Mùa thu trong veo bước nhẹ
Rừng phả lên ngàn vạn ánh lân tinh
Đêm dầm sao trời anh khát quá
A di đà Phật khát chúng sinh*

Không Đề 35 (Thu Bồn)

*Hát cười không giải toả nỗi cô đơn
Bạn bè không giảm bao phiền muộn
Hoa tươi không rục rở căn phòng
Ngọn đèn không xua tan bóng tối
Thiên đàng hiện ra khi em đến với anh*

Không Đề 36 (Thu Bồn)

Anh chưa đến địa đàng
Làm sao ăn trái cấm vườn em
Anh chưa mò đáy biển
Sao tìm được ngọc trai
Em bên đây mà anh không thấy được
Sao hôm đại khờ đi tìm kiếm sao mai

Không Đề 37 (Thu Bồn)

Nếu không được làm sông cũng xin cho làm suối
Trộn đời róc rách giữa hồn em

Không Đề 38 (Thu Bồn)

Tay tôi có lưỡi kiếm tình yêu
Chặt một nhát đứt bao nhiêu xiềng xích
Tay tôi có chìa khoá tình yêu
Mở tuốt tuốt bao nhiêu kho báu
Đem hoà bình chia cho mắt trẻ con

Không Đề 39 (Thu Bồn)

Em giỏi lắm – một nét liềm mỏng mảnh
Trên mi em gặt trọn cuộc đời anh

Không Đề 40 (Thu Bồn)

Anh yêu em giống con bò mang chiếc ách
Nên trọn đời tiếng rống vẫn còn cong

Không Đề 41 (Thu Bồn)

*Anh đã tiêu hết nguồn dự trữ tình yêu
Anh còn lại chiếc bình cạn nước
Trời sao thấp ngàn tia nến phục sinh
Hồn anh hoá cánh đông đây tiếng kêu ếch nhái*

Không Đề 42 (Thu Bồn)

*Con đò ngày trước em đưa anh sang sông
Bây giờ thành nổi nhớ
Những chiếc lá tre vàng trôi ra biển
Chở nổi buồn của tôi đến hòn đảo loài chim*

Không Đề 43 (Thu Bồn)

*Con sông đủ rộng dài ra tới biển
Đó là cơn khát nghìn đời ta không uống để nhường sông
Nếu cứ khát mỗi lần là uống
Đến bây giờ mặt đất trắng như không*

Không Đề 44 (Thu Bồn)

*Tình yêu em giàu có quá
Anh không quen tiêu tiền lớn trời cho
Em cười tặng anh hai ám lúm đông xu*

Không Đề 45 (Thu Bồn)

Gã ăn mày đứng xin cái bóng mình dưới nước
Cái bóng dưới nước đừng xin gã ăn mày
Tình yêu là chiếc gương phản chiếu
Kẻ nào cho sẽ được người cho

Không Đề 46 (Thu Bồn)

Trưa tôi nằm dưới bóng mát gốc đa
Tàng cây hay tóc em làm run rẩy ngọn gió thu
Chợt tỉnh thấy cây đa còn đó
Nhưng bóng mát đã đi rồi...
Nước mắt tôi tràn xuống cỏ
Tôi biết ngày mai bóng mát sẽ trở về
Nhưng tôi không còn nằm đó nữa

Không Đề 47 (Thu Bồn)

Sông Hồng! Em uống cạn đời
Uống sao cho hết những lời đục trong
Mai sau dù có thay dòng
Anh còn giữ mãi chút lòng khát khao
Mất em rồi sẽ mưa rào
Sông Hồng trong vắt chảy vào đời anh

Không Đề 48 (Thu Bồn)

Muốn về cho được bên em
Phải qua trận lụt và đêm mưa nguồn

Bão nhằm xứ Huế mà tuôn
 Con ong cái kiến cứ đùn mà lên
 Nhà em mưa lụt ngập phen
 Một phen cóc nhái nhảy lên bàn thờ
 Sông Hương của Huế và thơ
 Nước trong nước đục bây giờ còn em

Không Đề 49 (Thu Bồn)

Giả sóng lại trùng khơi
 Giả mây trôi về ngàn
 Giả gió về rừng vắng
 Giả mặt trời về đêm...
 Không còn gì giả nữa
 Giả em về cho anh

Không Đề 50 (Thu Bồn)

Em không còn lẫn tránh anh được nữa đâu
 Sự cố gắng của em chỉ làm mệt sức mà thôi
 Anh đã phong toả hết các cửa biển núi cao
 và những khe hở nhất của tâm hồn em
 Anh ngẩng cao đầu trước những vì sao
 nhưng vắng em anh thành con chó ngộ tru lên thảm thiết giữa đêm buồn
 Những vò rượu của anh cất giấu tự đáy lòng kiêu hãnh được khui lên
 để mời mọc các thần linh trước
 khi anh bước qua ngưỡng cửa tự do để làm tên nô lệ

Không Đề 51 (Thu Bồn)

*Khi yêu anh em nói lời hoạ mi
 Tâm hồn anh bỗng hoá cánh rùng
 Khi yêu anh em nói lời các vì sao
 Anh bỗng hoá bầu trời
 Giã từ anh em nói lời chó sói
 Trái tim anh giờ hoá trái dẻ gai*

Không Đề 52 (Thu Bồn)

*Mỗi cô gái đều nuôi một con sư tử Hà Đông
 Anh sung sướng được xé tan ra từng mảnh*

Không Đề 53 (Thu Bồn)

*Hộ khẩu tôi nhập cuộc với tình yêu
 Thành phố hơi! Đừng gọi tôi là tạm trú*

Không Đề 54 (Thu Bồn)

*Anh lấy hơi ấm chiếc hôn em dựng đài tưởng niệm
 Cho những nỗi khắc khoải đợi chờ.
 Ngọn lửa của em thắp lên trí tưởng tượng của anh để nhìn nhận bộ mặt cuộc đời.
 Khi tình yêu chìm trong thế xác mệt mỏi,
 bỗng có ngọn gió tràn đầy sức lực nâng đỡ anh lên khỏi mặt đất đầy gai
 – nụ cười em bẻ gãy từng mũi tên số phận đương tua tua bắn vào anh*

Không Đề 55 (Thu Bồn)

Đã bay xa rồi vàng anh tội nghiệp
 Cứ ngỡ cành cây chim vừa đậu là một cánh cung
 Tiếng nước nở của chim làm đau đớn cả khu rừng
 Lá chắn của em là bầu trời
 Còn áo giáp của anh là chính những vết thương

Không Đề 56 (Thu Bồn)

Hãy tha thứ cho anh nếu có gì không phải
 Bởi lời anh đã nói yêu em
 Gió đã thổi dễ gì yên ngọn lửa
 Ngọn lửa tin yêu chỉ tắt có một lần
 Ngày có hết dù bóng đêm có đến
 Trời cao sâu ngọn lửa cứ vươn mình
 Sông cứ chảy và lòng anh cứ nhớ
 Anh yêu em đâu phải chuyện vô tình
 Trang giấy mở lòng như trăng trái
 Thơ bỗng thành lượn sóng nhấp nhô
 Giờ em ở Hòn Tre hay Bà Lụa
 Én bay về Hòn Nghệ nhớ Nam Du
 Lại Sơn ơi đảo có sương mù
 Môi em có một lần như táo chín
 Dừa nước quấy trăm ngàn tia kiếm
 Dô hò dô tôm cá lưới căng đây
 Rồi một ngày anh sẽ dang tay
 Ôm biển rộng như tình yêu ngộp thở

Không Đề 57 (Thu Bồn)

Vươn tay ra níu thời gian
Cơn mưa bong bóng vỡ tan hẹn hò

Không Đề 58 (Thu Bồn)

Một hẻm núi dẫn về quá khứ
Trời xanh gió thổi chẳng phai màu
Thuyền em có ghé bờ lau lách
Nhớ mang dùm tiếng hát gởi mai sau

Không Đề 59 (Thu Bồn)

Một ngày không có nụ cười em
Ánh sáng tan đi mây đen ập đến
Anh nhai nỗi buồn như trâu già nhai cỏ úa
Anh trở thành người khốn khổ nhất trần gian

Không Đề 60 (Thu Bồn)

Anh bỗng nghe em hát
Dù nay giọng hát đã xa vời
Tim anh có cây đàn vừa mới lên dây
Nếu em bỏ ta đi không phải vì cái chết
Anh sẽ tìm em từ phương đông cho đến trời tây
Những cái gì sáng nhất trên đời cũng trở thành bóng tối
Chỉ có giọt nước trong mắt em
Vỡ tan ra thành triệu mảnh sao trời

Không Đề 61 (Thu Bồn)

Trong khu rừng hoang vu đời sống
Tình yêu em là con dao dọn sạch cỏ gai

Không Đề 62 (Thu Bồn)

Cây cao nhường mãi chẳng thấu trời
Anh đợi mãi tình yêu thành gỗ mục

Không Đề 63 (Thu Bồn)

Anh ném hòn đá thử chiếc giếng sâu im lặng của em
Nhưng chẳng thấy sỏi tắm
Trên cành chim vàng anh bay mất

Không Đề 64 (Thu Bồn)

Tình yêu là khí giới của tôi
Chiếm tất cả lũy đồn em dựng

Không Đề 65 (Thu Bồn)

Đời sợ – tình yêu không đơn độc
Có trời xanh làm hậu thuẫn ngày mai

Không Đề 66 (Thu Bồn)

Lời ru sâu hoá lưỡi cày
Ru cho đất ngủ những ngày vắng em

Không Đề 67 (Thu Bồn)

*Rút lui dưới hoả lực súng cực nhanh
Còn dễ hơn thoát khỏi vòng tay em khoá chặt*

Không Đề 68 (Thu Bồn)

*Đôi mắt em đã cầm tù anh đến chung thân
Ngày ân xá anh trở thành ông Đồ Chiểu*

Không Đề 69 (Thu Bồn)

*Áp môi em để tìm ngọn lửa
Anh cứ tưởng em đi ngoài gió lạnh tê
Giờ anh hiểu
Diêm sinh em gọi ông hàng xóm*

Không Đề 70 (Thu Bồn)

*Thành thật họ hàng với ngu si từng lúc
Thế mới biết mình là kẻ lắm bà con
Triệu năm sau trái đất vẫn tròn
Những gì si tình nắm tay nhau giáp một vòng luân vũ*

Không Đề 71 (Thu Bồn)

Chênh vênh là vách của đời
 Thân anh con diệc mang toi giữa đồng
 Yêu em trốn cơn mưa giông
 Ngờ đâu mặt đất dòng sông hoá rồ

Không Đề 72 (Thu Bồn)

Sắt không phải nam châm
 Nhưng ở cạnh nam châm sắt có thêm sức hút
 Anh – thanh sắt rỉ dãi khờ không biết để làm chi
 Nhưng có em anh trở thành kim la bàn nhấp nháy

Không Đề 73 (Thu Bồn)

Má em lúm hai đồng tiền
 Ngọc vàng có giá, dịu hiền... có anh
 Trời cho hai trái táo xanh
 Môi em đỏ chín cả cành lãn cây
 Tóc em bay dưới trời này
 Khoảnh vườn anh bỗng nở đây tiếng chim

Không Đề 74 (Thu Bồn)

Dang tay ra hái mùa màng
 Để quên hết cả nắng vàng bên sông

*Chiều nay tìm em trên đồng
Trụi tro gốc rạ ai trông cây nêu?*

Không Đề 75 (Thu Bồn)

*Ta lại về bên ngọn núi
Xanh lạ lòng từ buổi có em
Ta lại về cảm ơn ngọn lửa
Bóng ta hiện về trên vách đá lãng quên*

Không Đề 76 (Thu Bồn)

*Biết bao lần ta lỡ hẹn
Em chờ ta bắc lụi dẫu hao
Ta đã đến làm em sợ hãi
Gió theo ta cửa hé đã tràn vào*

Không Đề 77 (Thu Bồn)

*Em là nàng thơ kỳ diệu
Nâng anh lên tận cùng
Và vùi anh xuống đất đen
Anh sẽ tìm trong mắt em
Điều bí ẩn của cuộc đời*

Không Đề 78 (Thu Bồn)

Người chăm sóc vườn hoa đó sẽ là em
 Câu lục bát xa rồi âm điệu cũ
 Chỉ có ngọn lửa em nhen
 Soi vào góc tăm tối nhất của anh
 Để tìm một cây kim
 Khâu lại tất cả mảnh thời gian đã rách

Không Đề 79 (Thu Bồn)

Trời sương đã xuống
 Tóc anh ướt đầm
 Em đến hong khô bằng năm ngọn lửa của bàn tay
 Chúng ta sẽ từ giã mùa đông
 Như giã từ bao nhiêu sáo ngữ và cái ác
 Những vần điệu lỗi thời môn trón câu thơ đi vào ngõ cụt
 Chỉ có vòng tay em mới siết chặt được ngôn từ

Không Đề 80 (Thu Bồn)

Em ở đâu?
 Trăm bài thơ này có mặt em không
 Hay em mãi rong chơi nhỏ bé cõi trần
 Cuộc tiêu khiển hiểm nguy
 Đỉnh núi và mặt trời phía trước
 Em có đủ sức bay lên hay gục xuống trước chính mình?

Không Đề 81 (Thu Bồn)

*Thế là hết cánh bướm mỏng mảnh
Trận bão tàn còn lại chỉ mình anh
Em về muôn nhớ ghé bờ nhân thế
Mang theo dùm ngọn lửa gởi tàn canh*

Không Đề 82 (Thu Bồn)

*Cả một thời tuổi trẻ kéo nhau đi
Sấm sét ở lại tìm thi sĩ
Miền đất hứa đau buồn chung thủy
Thơ tuôn trào và núi lửa đang phun*

Không Đề 83 (Thu Bồn)

Tặng LBH

*Ngày mai tôi khóc em đừng dỗi
Đừng dỗi khi tôi nước mắt rơi
Cơn mưa sẽ tạnh khi trời hửng
Đừng nói em ơi! Chỉ nửa lời*

*Để im tôi khóc cho nước nở
Cái nhìn sau mắt nước trong veo
Đừng lau chi nữa cho thêm xót
Tốt nhất là em cứ khóc theo*

*Rồi khi tôi nín cho tôi nín
Đừng tưởng là em đã dỗi tôi*

*Dỗ tôi sao được mà tôi nín
Tôi nín vì em khóc đó thôi*

Ngược Sáng (Thu Bồn)

*Ngược sáng tôi tìm về phương sáng
Em còn trẻ lắm phải không em?
Một thành phố trong tôi vừa thức giấc
Trăm năm xe cộ qua đêm*

*Đó là lúc lòng anh cùng xứ sở
Rung lên nức nở gió bạch đàn
Những cần câu nhô lên tìm âm hưởng
Tình yêu tìm thi tứ sang ngang*

*Các lục địa đã qua các màu da đã tới
Tóc anh theo dòng sông
Giờ ngoái lại ngàn lau cúi rạp
Có nghĩa là em hát suốt mùa đông*

*Có một thời anh mặc áo bông
Đi trấn giữ biên cương em có biết?
Giờ biển hát những lời da diết
Khuôn mặt em dịu dặt những vần thơ*

*Chỗ ngày xưa giờ đã trống tro
Dù em đứng bốn bề hoa lá
Chỗ anh đứng dù xanh bóng ngã
Hồn vẫn bay về xa thăm phía trời xanh*

Nắng xôn xao nắng rực rỡ lá cành
 Có một thuở đời ta luôn ngược sáng
 Đó là lúc tình anh đứng bóng
 Em làm ta lóa mắt trước hừng đông

Giờ anh bơi suốt khoảng bênh bồng
 Như đĩa trẻ thả diều lên cao vút
 Nghe đường phố âm thanh tiếng guốc
 Tiếng guốc nào là nhịp bước chân em?

Tay run run tôi ngắt ánh sao đêm
 Dấu kín dưới đáy sâu vô tận
 Biển – gã khổng lồ mang kính cận
 Cứ tìm hoài phát khóc vì ghen

Đến bây giờ anh mới đem nhen
 Ngọn lửa chói lên thời tuổi trẻ
 Giờ em mới thật là người sinh đẻ
 Những anh hùng và những nhà thơ

1987-1990

Ngược Dòng (Thu Bồn)

Anh nhen ngọn lửa ven sông
 Tặng em đi cuối mùa đông ngược dòng
 Đầu nguồn nên ngọn nước trong
 Soi chung thấu hết tấm lòng cỏ cây
 Lung linh là ngọn lửa đây
 Khổ đau hi vọng hao gầy thân em
 Hát lên đi ngọn lửa mềm

Yêu thương còn lắm thác ghềnh phải qua
 Cảm ơn ngọn lửa không già
 Cảm ơn em đã xóa nhòa tên anh
 Anh kêu già biệt rừng xanh
 Đáp lời anh đúng âm thanh núi rừng
 Kêu lên em ngọn lửa bừng
 Lửa như muốn khóc ngập ngừng tro than
 Kêu lên em chớ để tàn
 Đêm dù xuống chớ vội vàng chia tay

 Lửa thiêng ở lại đất này
 Ta về lửa nhớ tiếp ngày bão giông
 Ván cò sắp giữa dòng sông
 Ta về lửa nhé đêm đông đừng buồn
 Ta về gió giật mưa tuôn
 Thương cho ngọn lửa đâu nguồn ngóng ta
 Dòng sông còn bận đi xa
 Yêu thương lắm lại hóa ra phũ phàng
 Ngây thơ cùng với mơ màng
 Ta nhen lửa để lửa tàn cho mau
 Cầm tay ngọn lửa trao nhau
 Qua bao thế hệ trước sau giữ gìn
 Qua rồi Tí, Sé, Dùi Chiêng
 Dòng sông nước nở ngả nghiêng đôi bờ
 Như ta đang xé vãn thơ
 Sông còn Giao Thủy ta bơ vơ dòng
 Chia tay em với nước ròng
 Anh về gạn đục khơi trong gởi nguồn.

Qua Sông Thu Bồn (Thu Bồn)

Cầu vồng lũ trẻ chơi màu sắc
Ta thích làm mây mang bão giông
Rạch chéo đất trời tia kiếm chớp
Thức reo làm thác ngủ làm sông

Dòng sông rộng quá nên lai láng
Nhịp cầu thường tiễn ta đi xa
Hỡi ocn ngựa chiến tuôn về biển
Bất kham dừng lại hóa phù sa

Ta yêu cỏ thẹn bên cồn mả
Hoa tím em thường giả bông tai
Cộng chiếu bao giờ thành xuyên ngọc?
Lôi cỏ anh về vẫn lấm gai

Mẹ ngủ ven trời sau cỏ mật
Mây giăng Trà Kiệu chớp Sơn Trà
Sau màn mưa ấy hai con mắt
Xanh hơn cỏ dại ngược nhìn ta

Sâu lắng lòng sông ra Cửa Đợi
Nửa đêm ta thức nhịp Nam Bình
Con thuyền đã gõ xua đàn cá
Sóng vẫn trào lên dẫm phận mình

Trợn đời em muốn làm con sóng
Sông lặng mà em lắc mạn thuyền
Đàn cá khiếp hồn tuôn nháo nhác
Làm mắc văng trắng giữa lưới vàng

Ta cũng là trắng luôn mắc lưới
Vớt lên vớt hết nửa cuộc đời

*Đêm đêm hong gió trên triền núi
Gọi nắng mai lên vá lại trời*

(Sông Thu Bồn 1987)

Gửi Lại Cây Đàn (Thu Bồn)

*Có một lần anh khổ vì em
Nước mắt làm mảnh trăng tan vỡ
Biển cả mệt nhoài lùi ra xa than thở
Để thì thầm khúc hát dịu êm*

*Lồng ngực trẻ ngọn núi cao huyền bí
Anh người thợ săn lợi suốt đời
Hi vọng như một loài hổ báo
Chập chờn đi nhặt ánh sao rơi*

*Tình yêu em một thời nam châm
Trong cát bụi tìm cây kim đã mất
Áo anh rách gió bay phần phật
Đường kim em khâu mãi phía chân trời*

*Có một thời ta yêu nhau chưa kịp nói nên lời
Trăng chưa kịp xế về bên kia núi
Anh chưa kịp hôn em lần cuối
Thời gian như trái phá théo gào*

*Anh phải đi vào những bài ca dang dở của anh
Với chiếc balô đựng đầy vầng trăng thỏ
Với cây bút vượt qua cửa mở
Vầng trăng treo sò sững ở trên đầu*

Nay vầng trăng ấy đã xa rồi
 Chỉ còn lại màu trắng trên mái tóc
 Và bây giờ người nhạc sĩ già đang khóc
 Bài ca muộn măn về những ánh trăng...

Trăng lu đâu phải trăng tàn
 Mây trôi như lũ trai làng rong chơi
 Trăng trong nôi lụa nền trời
 Trăng như đĩa mật đương mời mọc em
 Ở đâu còn những bóng đêm
 Vầng trăng hãy đến nôi thêm ngày dài
 Xin đi đến tận ngày mai
 Bài thơ anh viết tặng ai bây giờ?

Thu Vàng (Thu Bồn)

Tặng T. A.

Âp thoáng chốc... thu về như lá rụng
 Ngoài hiên em đã đến tự bao giờ
 Trời xanh ngắt anh không còn trẻ nữa
 Cây sấu cho hè hết cả trái chua

Thế là hạ đã qua trong giây lát
 Giọt thơ anh thánh thót đã thu vàng
 Em đã đến mà như chưa đến
 Tiếng chim kêu se sắt muộn màng

Mắt le lói nhìn sao khuya rụng
 Hà Nội trôi sông Hồng đêm nay

*Nghe hơi thở đất trời trong tiếng đế
Nâng trái tim mình lên uống đế mà say*

*Em nhanh quá anh về chậm quá
Trái đất vô tư níu giữ vòng quay
Chân anh mỗi âm thầm mặc cảm
Véo von em lạnh lốt giữa đời bay*

*Mâm nhú ban đêm lá úa ban ngày
Anh lẫn thẩn mai đời lên trang giấy
Thời gian cứ lạnh lùng như viên tủy
Chút thu vàng mờ nhạt lẫn đâu đây*

*Đừng hát nữa thu vàng em hãy ngủ
Để anh nghe lá rụng cọ tim mình
Xào xạc đấy những trời yên tĩnh lạ
Tay mơ hồ đang chạm những lời ru...*

(Hà Nội đêm 29-08-1990)

Nói Gì Với Mùa Thu (Thu Bồn)

Tặng D. T. H.

*Có cái gì se se trong gió
Như nỗi buồn của ta từ cõi trước gọi về
Có cái gì cay cay trong mắt
Như niềm riêng ta gửi đến mai sau*

*Những quả bóng tung lên trời đã vỡ
Ánh hoa đang tắt lặn đáy hồ sâu*

*Phượng vĩ cũng tắt chòm lửa đỏ
Ve thôi kêu và lá thay màu*

*Sau cơn lửa mùa hè tóc em giờ đã nguội
Ánh trăng thu trong trẻo đến lạnh lòng
Tim anh bỗng thích thành già cỗi
Lá sen non hơn hớ ngực em rồi*

*Căn phòng nhỏ của em nơi cuối phố
Cửa hờ ngọn gió lọt qua khe
Trời xanh thế sao ngàn cơn lá chết
Màu thu đây đây chỉ lỗi anh về?*

*Ta sắp xa miền giông bão – xa em!
Tạm biệt nhé sông Hồng đỏ ngẫu xoáy nước
Tạm biệt bờ đê xanh tiếng trẻ reo hò
Ta về lại Cửu Long Giang nghe bíp kêu trong rừng đước
Cùng với trời xanh năm tháng... để quên em!*

(9-1990)

Con Sáo Sang Sông (Thu Bồn)

Tặng B. T.

*Sau những rặng phi lao bờ biển rất gần
Anh bắt chợt một Hải Phòng oi ả
Anh bắt gặp màu đen buông thả
Tóc em dài nhờ ngọn gió đến đo
Những hòn than ẩn dưới tàn tro
Chiều lẳng lẳng phả lên từng cụm khói*

*Con sáo số lông đường bay thắm mãi
 Những cơn sóng dịu nhau tìm lại bến bờ*

*Mẹ kéo lưới về nón rách phất phơ
 Có một thuở lòng ta đắm đuối
 Thời lành lặn em qua vườn lá chuối
 Anh trở về nghe gió xé mà thương
 Quả vải ngọt còn lẫn nhiều chua chát
 Anh cắn vào nước mắt cứ ứa ra
 Em đâu biết đó là giờ xa cách
 Anh ngóng tìm mưa rớt phía mờ xa
 Anh mong đợi bát cơm thơm ngọt
 Quay lại nhìn vỏ trấu lẫn bùn đen
 Đêm phù du nhập xác với ngọn đèn
 Giờ hội ngộ cơn trùng nơi hạ giới
 Ngôi sao ấy cháy trên vòm nhiệt đới
 Anh tìm em phía dưới dải thần nông...*

*Bây giờ con sáo đã sang sông
 Chấm đen nhỏ hút vào ngàn cơn lốc
 Giọt rượu chảy tràn trẻ miệng cốc
 Anh âm thầm cúi lặng dưới ngàn sao.*

Hải Phòng 12-6-1990

Bài Thơ Giã Biệt (Thu Bồn)

(Bài thơ vô tình tìm thấy trong đáy balô của những năm 80)

*Thông ngủ nửa đầu
 Và chẳng bao giờ thức
 Một khoảng cách trời dành cho đáy vực*

Những hàng cây cứ đứng lại ven đường
 Bóng mát rượi thay những lời thương xót
 Cho đau đớn nát tan mụn nhọt
 (Cuộc đời thường gọi trái tim)
 Vì sao hồi cánh rùng
 Lại từ bỏ loài chim
 Tôi tìm em trong hư ảo tôi tìm
 Con tàu hú tiếng còi đau xé
 Rách thời gian cho tôi tìm quê mẹ
 Tiếng cuộc đời kêu thét giữa màn mưa
 Hãy chở tôi ra khỏi buổi trưa
 Khát vọng mặt trời nơi bóng xế
 Nơi quầng lửa chôn vùi bao thế hệ
 Bỗng lảng lời thơ sao đêm
 Sao màn nhung kia là khoảng dịu mềm
 Da thịt của hư vô
 Bao khát vọng đưa tay quờ quạng
 Tôi là kẻ ngu si
 Sửa soạn trở về lại hóa ra đi
 Con rét thấu qua những lời nói mỏng
 Đau đau mãi ngàn năm muôn trượng sóng
 Đo lòng mình bên gành trắng Hải Vân
 Đứa con xa về đó nghỉ chân
 Mẹ tóc bạc – con tin rằng có mẹ
 Chữa tan nát trái tim con đau xé

Hành Phương Nam (Thu Bồn)

Câu Tiên xưa kia đi nếm mật
 Ta nay ăn đất một đời thừa

Xưa kia tráng sĩ hề da ngựa
Ta nay uống cạn mây rừng mưa

Độc huyền tráng sĩ xưa ca cầm
Ta ôm xích đạo gầy vòng cung
Môi hôn ngọn gió thơm hoa trái
Núi cùng chiều ta đứng trập trùng

Ta cũng không ham chi nghiệp lớn
Bồ đào không có chẳng giai nhân
Cửa nhà thông thốc muôn phương gió
Túi rỗng nhiều phen bạn đỡ đần

Bơi qua biển lửa ta về lại
Gọi Thái Bình Dương đến dạo đàn
Những cung xưa cũ lời em hát
Còn cháy lòng ta lửa thử vàng

Ba năm gôi núi đâu hóa đá
Tếng hát rừng rung Ngũ Giác Đài
Bao phen xa xứ người thương nhớ
Trắng sáng mà em áo vẫn cài

Thôi em về với cây dừa lửa
Vun vén trời xanh đỡ phũ phàng
Mắt em đăm đăm như còn nữa
Huyền thoại anh nghe đến ngõ ngàng

Ta như con dế nằm trên cỏ
Đợi uống từng đêm giọt ngọc sương
Châu báu trọn đời con dâng mẹ
Là trái tim đau lắm bụi đường

Có đêm tung súng lên trời hát
Hỏa pháo soi từng cổ họng khô
Em có đem về thêm giọt nước
Rưới cho bạn khát dưới nấm mồ

Ta nằm nghe gió qua rừng Thái
Nghe cả tiếng tru lũ sói rừng
Con trăng cứ sáng rồi cứ khuyết
Ta uống vầng trăng đến cạn vành

Cứ ngỡ là em trao trái thị
Gieo câu em ném giữa mông lung
Anh như cơn gió làm sao bắt
Lại rót vào tay một gã khùng.

Xăm Lia (Thu Bồn)

Tặng Xô Ri La

Em biết không mùa này gió chướng
Cây mía mềm vừa ngọt vừa thanh
Mẹ ta nghèo ra sông gánh nước
Nước trong veo trong suốt tự đâu nguồn
Ta biết đâu mẹ jin hộ nổi buồn
Chiếc đòn gánh cong vêu như lưng mẹ
Hồn tuổi thơ bay vù chim sser
Mảnh sành xanh – con mắt liếc của em
Đọt rau răm vừa cay vừa mềm
Vừa khen đó lại vừa chê đó
Rát bỏng má em – đồ thừa ngon gió
Tiếng trâu bày ngá ngộ cỏ non

Mặt trời nhô lên như một thỏi son
 Xoa ửng khắp núi sông màu hồng ngọc
 Ánh nắng đã chải vàng lên mái tóc
 Một ngày xanh thốt nốt nước tràn
 Uống cho vui nỗi khát muôn màng
 Môi em ướt sao mắt em cũng ướt?
 Cá linh đưa hơi con cá vược
 Chiều nay về kịp Biển Hồ không
 Hay còn lưu luyến nước Mê Kông
 Con sông mẹ nhân từ – ngàn cánh tay của phật
 Gió khe khẽ dịu dàng mưa lất phất
 Mưa hiên hoà mưa như thế em mưa
 Môi em giờ xoài đã chín chưa
 Anh bước vội qua cánh đồng chó ngáp
 Cây còn gởi trường thành che bão táp
 Tóc em không còn rối nữa để anh thơm
 Mưa xuống nổi vo gạo thổi cơm
 Củi đã bén bập bùng hoa cải lửa
 Trái đã chín một mùa vú sữa
 Sao tháng năm anh tìm mãi vẫn chôm chôm
 Anh ngu si tìm mãi sao hôm
 Mà quên mất sao mai là em đó
 Chân em bước bập bùng váy đỏ
 Ngàn bông sen nở tự lây bùn
 Ngàn câu thơ cứ thế trào tuôn
 Đau đón lắm thơ vọt lên từ đất
 Anh nhai lá cỏ non rịt vào thương tật
 Nụ cười em trúng đạn liên thanh
 Tình yêu bị hành hình trước súng cực nhanh
 Tưởng thân thể tan ra thành xác pháo
 Cây trúc thủng bỗng trở thành tiếng sáo

Gió tự phía lòng em thổi đến réo lên
 Tiếng côn trùng bị bỏ quên
 Tiếng giọt nước rót từ nguồn trong mát
 Tiếng đàn đá hết mình cho ghềnh thác
 Tiếng triều dâng và lúa chín trên nương
 Anh và em đi hết cung đường
 Để lại đằng sau bao nhiêu là cây trái
 Đầu thai nữa ta trở về ta hái
 Lại sinh tồn lại thất vọng lại yêu thương
 Tình yêu em như một bãi chiến trường
 Có đạn réo lửa nung và gió thét
 Có tiếng súng bên hông đi đệt
 Có kẻ rình bắn lên phía sau lưng
 Mùa đông dài không ngắn được mùa xuân
 Khi em đến những dòng sông đều tuôn chảy
 Em biết không sông Tiền sông Hậu chảy xuôi
 Tôn Lê Sắp là con sông ngược
 Và em có được
 Những con sông không trẻ không già
 Những con sông nổi vánh phù sa
 Màu mỡ qua trăm miền châu thổ
 Con sông đó suốt đời bù lỗ
 Cho con người không tính thiệt hơn
 Cho con người không thấy cô đơn
 Trước biển cố mặt trời
 Em là bờ sông lở tuyết vời
 Bồi êm ả lên bờ anh trống vắng
 Anh đã có một bờ cát trắng
 Để nhìn em sâu lắng đến là sông
 Em trôi qua những thành quách bỏ không
 Lá biếc con mắt rừng làn môi em run rẩy

Một buổi sớm bàng hoàng anh nhìn thấy
 Nước dâng cao ngập lụt cả thành xưa
 Con chim non xoè cánh đỡ cơn mưa
 Đường bay mỏng nhập nhoà bao kỷ ỨC
 Chỗ này dòng sông đương thả sức
 Đo lại lòng mình bằng sức xiết của dòng sông
 Em dang tay em đón vào lòng
 Khuôn mặt anh sau nhiều năm luân lạc
 Xưa câm lặng giờ bỗng nhiên em hát
 Biết lòng mình không thể nói gì hơn
 Tình yêu theo suốt dải Trường Sơn
 Cây cụt ngọn đứng im làm nhân chứng
 Anh đã đến và đá mềm chân cứng
 Bao đêm ta vắt sữa cả bầu trời
 Xôm lia! anh kêu lên môi bỗng nghẹn lời
 Mai ta sẽ đi về nơi cuối đất
 Nơi biển và sông ngàn năm trắng mặt
 Chín cửa sông dần vật sóng lười rìu
 Em thương yêu! Anh đương nói về sông
 Em lại đến uy nghi như ngọn núi
 Em đã tặng cho đời bao nhiêu ngọn suối
 Cho nhân tình sáng lại như gương
 Mai anh về biển hết mù sương
 Mây ngũ sắc bay vào nôi vào chiếu
 Tóc rủ gió đến mềm xanh ngọn liễu
 Những nữ thần trên đá đứng cầu mưa
 Những con kinh đào nước đã về chưa
 Hạt giống đã nằm nghiêng trong khoé mắt
 Những cánh đồng khốc khô như rỉ sắt
 Đương quần quai chiều nay phát sốt ngóng cơn mưa...

Xămlia: Nghĩa là “tạm biệt”.

Tông Lê Xấp 1985

Sâu Thẳm Mê Kông (Thu Bồn)

Mai ngày về đến Cửu Long

Chảy hoài rồi nước cũng trong như người

Những điều em hiểu về anh còn giấu kín dưới đất đai và sâu thẳm Mê Kông.

Đỉnh tháp khắc hoạ trời xanh điều ta suy nghĩ về các thế kỷ đã qua.

Cánh chim không để vết lại dưới làn mây cổ tích.

Riêng em còn bay mãi trong đôi cánh Ấp Sa Ra

– những hoạ tiết trên vách Ăng Ko không tạc vào vách đá mà tạc vào thời gian.

Chúng ta không thể đứng lại hoài bên dòng sông ngàn năm cứ chảy.

Những cơn bão áp suất nhiệt đới phân đều lên bình nguyên

và châu thổ của em không có tiếng vang,

nhưng cơn bão máu trên mặt đất bằng phẳng của em dựng lên những vách núi đầu
lâu...

Anh ôm em vào lòng

– vết thương quá nặng

– anh vừa qua ba cuộc chiến tranh

– máu cũng đủ chảy thêm dòng Mê Kông nữa.

Bây giờ cuộc chiến đã lùi

– điệu Xa ri an bập bùng giấc mơ của đất.

Anh về để lại một cánh tay trong trận đánh cuối cùng

– máu chảy thẳng một đường dây dọi xuống mảnh vườn em

– chỗ ấy có hồ sen...

Sợi dây dọi đo bức tường bạn hữu không nghiêng chao dù gió giật tạt phương nào!

Em hãy gặt những lọn lúa vàng vào hai tay vưng chắc

– để cánh tay anh từ đất lại hồi sinh.

Hãy giữ nhé vòng tay thân ái gởi Mê Kông ôm mãi xuống Bưng Biên

– những buồn tủi ghen ngào của đất cũng trong veo như đưa tiễn chiều nay.

Ăng Ko 1989